

РЕШЕНИЕ

№ 104

гр. София, 09.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, IV КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 09.12.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Галин Несторов

ЧЛЕНОВЕ: Красимира Желева

Вяра Русева

при участието на секретаря Таня Миткова и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **8659** по описа за **2022** година докладвано от съдия Красимира Желева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания /ЗАНН/.

Образувано е по касационната жалба на Застрахователно дружество „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК:[ЕИК], с адрес: [улица], [населено място], представлявано заедно от изпълнителните директори С. П. и К. К., чрез адв. М. Г. срещу Решение /без номер/ от 22.08.2022 г., постановено по НАХД № 7360/2019 г. по описа на Софийски районен съд, НО, 14-ти състав, с което е потвърдено наказателно постановление /НП/ № Р-10-291/29.03.2019 г., издадено от заместник-председателя на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“.

В касационната жалба са наведени доводи за незаконосъобразност на решението поради неправилно тълкуване на материалния закон и поради допуснати съществени процесуални нарушения. Оспорва се нарушението да е извършено в условията на повторност. Твърди се, че в обжалваното наказателно постановление се релевират твърдения за предходно нарушение по смисъла на чл. 107 от Кодекса за застраховането /отм./. Твърди се още, че процесното наказателно постановление не съответства на фактическата обстановка, описана в съставения акт за установяване на административно нарушение, като на дружеството е наложено наказание за нарушение, което не е било предявено по установения в ЗАНН ред, тъй като

повторността при извършване на нарушението е посочена едва в наказателното постановление. Навеждат се доводи, че правната квалификация на нарушението е неправилна, тъй като се касае за претенция по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, за която са приложими разпоредбите на чл. 496 и сл. Кодекса за застраховането /КЗ/. Излагат се и доводи, че наложеното наказание не съответства на целите на административното наказание, посочени в чл. 12 от ЗАНН, както и че извършеното административно нарушение се явява маловажно по смисъл на чл. 28 от ЗАНН. Претендира се да бъде отменено решението на районния съд и постановено ново, с което да бъде отменено наказателното постановление. Алтернативно – иска се наказателното постановление да бъде изменено, като се преквалифицира наложената санкция като такава по чл. 644, ал. 1, т. 1 от КЗ и да се наложи санкция в размер на предвидения в закона минимум.

В съдебно заседание касаторът „ЗД Бул Инс“ АД, редовно призован, не се явява, не се представлява.

Ответникът заместник- председател на Комисията за финансов надзор, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, редовно призован, се представлява от юрк. Н., с пълномощно по делото, който оспорва касационната жалба, моли обжалваното решение да бъде оставено в сила, представя писмени бележки, в които са изложени аргументи по същество на спора, и претендира юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лева.

Представителят на Софийска градска прокуратура - прокурор В., изразява становище за отхвърляне на касационната жалба.

Административен съд – София – град, IV касационен състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните и в рамките на касационната проверка, извършена съгласно чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е допустима, като подадена от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, приложим по силата на чл. 63, ал. 1, изр. второ от ЗАНН, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледана по същество касационната жалба е неоснователна по следните съображения:

Съобразно чл. 218 от АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон.

Решението на Софийския районен съд е валидно, допустимо и правилно.

Предмет на производството пред Софийския районен съд е Наказателно постановление № Р-10-291/29.03.2019 г., издадено от заместник- председателя на КФН, ръководещ управление „Застрахователен надзор“, с което на основание чл. 647, ал. 2 и чл. 644, ал. 2, пр. 2 във връзка с ал. 1, т. 2 във връзка с § 1, т. 51 от ДР във връзка с чл. 648, ал. 1 от КЗ на ЗД „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК:[ЕИК] е наложено административно наказание „имуществена санкция“ в размер на 2 000 лева за извършено нарушение по чл. 108, ал. 1 от КЗ.

За да постанови оспореното решение, районният съд след запознаване с цялата представена в хода на съдебното производство документация по случая е установил следното:

На 12.07.2018 г. пред дружеството - жалбоподател била предявена претенция за изплащане на застрахователно обезщетение вследствие на подадено от Н. К.

уведомление за щета по застраховка ГО на автомобилистите. Застрахователното събитие - ПТП, настъпило на 12.07.2018 г., в резултат на което били причинени щети на притежавания от заявителя лек автомобил „Ф. П.“, рег. [рег.номер на МПС] . Претенцията била заведена под № [ЕГН] на основание договор за задължителна застраховка ГО на автомобилистите на виновния водач, притежаващ застрахователна полица № BG/02/118000995443. Заедно със заявлението пострадалият представил на застрахователя и автомобила за оглед, както и всички писмени доказателства, необходими за установяване на основанието и на размера на щетата. На 01.11.2018 г. застрахователят изплатил обезщетението по щетата. При така установените факти контролният орган съставил акт за установяване на административно нарушение /АУАН/ № Р-06-1435/17.12.2018 г., в който подвел нарушението към хипотезата на чл. 108, ал. 1 от КЗ. Въз основа на акта и доказателствата по преписката, след като установил, че нарушението е извършено на 07.08.2018 г., в едногодишния срок на НП № Р-10-501/29.06.2017 г., влязло в сила на 13.12.2017 г., с което на жалбоподателя за нарушение на чл. 108, ал. 1 от КЗ била наложена имуществена санкция, административнонаказващият орган издал процесното НП и квалифицирал нарушението като повторно.

От събраните по делото доказателства съдът е приел, че АУАН и НП са издадени от компетентен орган в рамките и кръга на правомощията му, както и че съдържат изискуемите реквизити и при издаването им са спазени сроковете за образуване и приключване на административнонаказателното производство. Съдът е приел още, че не са допуснати нарушения на съществени процесуални правила, а материалният закон е приложен правилно. В решението е прието за установено по несъмнен начин, че на посочените в наказателното постановление време и място, касаторът е извършил от обективна страна нарушение на чл. 108, ал. 1 от Кодекса за застраховането, като не се е произнесъл в рамките на 15 работни дни от представянето на всички поискани от застрахователното дружество доказателства, по някой от предвидените в тази разпоредба начини. В обжалваното решение са наведени подробни доводи, че нарушението е извършено в условията на повторност. Изложени са мотиви досежно неприложимостта на нормата на чл. 28 от ЗАНН в процесния случай.

Съдебното следствие в хода на първоинстанционното производство е проведено обективно, всестранно и пълно. По делото не са събрани доказателства, които да оборват установената в наказателното постановление фактическа обстановка. Такива не бяха представени и в касационното производство.

С оглед на това изложените правни изводи в обжалваното решение напълно се споделят от настоящия касационен състав. При постановяването му не са допуснати съществени процесуални нарушения по смисъла на чл. 348, ал. 3 НПК, които да обосновават отмяната му. Районният съд е проявил необходимата активност за всестранно и пълно изясняване на фактите и обстоятелствата, включени в предмета на доказване по делото, като е събрал относимите доказателства. Процесуалните права на страните не са били ограничени. Съдът е обосновал изводите си относно фактическата обстановка, като е обсъдил подробно доказателствата по делото.

Член 108, ал. 1 от КЗ е разположен в Глава седма „Система на управление“ на Дял втори „Изискания към управлението и дейността на застрахователи и презастрахователи“ на КЗ. Разпоредбата постановява, че застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1-3, 8-10, 13-18, раздел II, буква „А“ от приложение № 1, които не са застраховки на

големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106 от КЗ, като определи и извърши застрахователното плащане или го откаже. Същевременно, чл. 496, ал. 1 от КЗ постановява, че срокът за окончателното произнасяне по такива претенции не може да е по-дълъг от 3 месеца от предявяването им по реда на чл. 380 от КЗ пред застрахователя, сключил застраховката „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, или неговия представител. Съотношението между двата срока е нормативно определено с чл. 108, ал. 3 от КЗ, съгласно който в случаите на застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, когато не са представени всички доказателства по чл. 106 от КЗ, се прилага срокът по чл. 496, ал. 1 от КЗ. Тоест всеки един от тези два срока има самостоятелно приложно поле, което е законово разграничено от това на другия, без помежду им да има застъпване. Понеже важат за различни хипотези, чл. 108, ал. 1 от КЗ и чл. 496, ал. 1 от КЗ не са в колизия, която да трябва да се преодолява с признаване на надделяващ приоритет на втората разпоредба като специална по отношение на първата като обща.

С оглед на изричното разграничение по чл. 108, ал. 3 от КЗ при претенция по застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ съгласно чл. 108, ал. 1 от КЗ застрахователят трябва да се произнесе по нея в срок от 15 работни дни от представяне на всички доказателства по чл. 106 от КЗ за установяване на основанието и размера ѝ. И само когато те не са представени, се прилага срокът по чл. 496, ал. 1 от КЗ за окончателно произнасяне до 3 месеца от предявяване на претенцията по чл. 380 от КЗ. Тоест, когато са представени всички доказателства по чл. 106 от КЗ, както е в конкретния случай, приложим е срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ, а когато те не са представени - срокът по чл. 496, ал. 1 от КЗ. В този смисъл с предимство се ползва срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ, който е главен и изключва приложението на евентуалния спрямо него срок по чл. 496, ал. 1 от КЗ. В случая последните представени доказателства по претенцията са от 16.07.2018 г. /данни за банкова сметка, по която да бъде изплатено застрахователното обезщетение/, т.е. претенцията е окомплектована с всички необходими доказателства по чл. 106 от КЗ, поради което за ликвидирането ѝ съгласно чл. 108, ал. 3 от КЗ е приложим единствено и само срокът по чл. 108, ал. 1 от КЗ, а нарушението се състои в неспазването му от ЗД „БУЛ ИНС“ АД. Поради тази причина 3-месечният срок по чл. 496, ал. 1 от КЗ изобщо не е приложим за произнасянето на застрахователя по нея, което изключва възможността за нарушаването на чл. 496, ал. 1 от КЗ в този конкретен случай. Ето защо, дадената от органите на административно наказателното производство с АУАН и наказателното постановление правна квалификация на извършеното от ЗД „БУЛ ИНС“ АД нарушение по чл. 108, ал. 1 от КЗ е правилна. Поради гореизложеното възражението на касатора, че в процесния случай са приложими разпоредбите на чл. 496 и сл. от Кодекса за застраховането, е неоснователно.

Правилно и в съответствие със закона Софийският районен съд е приел, че не е допуснато съществено нарушение, тъй като в АУАН не е посочено, че нарушението е извършено повторно. АУАН има за цел да установи извършено ли е или не едно конкретно нарушение. Нормата на чл. 42 от ЗАНН разписва реквизитите, които следва да съдържа АУАН, като те се отнасят до лицето установило нарушението, установяване на нарушителя и индивидуализирането му и установяване на нарушението. Неслучайно чл. 42, ал. 1, т. 5 от ЗАНН предвижда като реквизит на АУАН посочване на законовите разпоредби, които са нарушени, а именно с АУАН

следва да се установи противоправното поведение и на кои норми то не съответства. В чл. 42 от ЗАНН и в реквизитите на АУАН не е предвидено отразяване на санкционните разпоредби, т.е. тези, по които следва да се наложи наказанието, както и не е предвидено в АУАН да се посочва или определя вида и размера на наказанието. Тази уредба съответства и на правната природа на АУАН, а именно като акт, с който се установява нарушението и нарушителя. Видът и размерът на наказанието се определят с наказателното постановление, поради което съобразно чл. 57, ал. 1, т. 7 от ЗАНН те са и основен негов реквизит. Повторността на нарушението е елемент, който се отнася до определянето на размера на наказанието. Това е така, тъй като при повторност наказанието се определя в по-голям размер, т.е. повторността, като елемент, относим към определяне на размера на наказанието, не следва да бъде коментиран или включван и в АУАН.

Поради изложеното настоящият състав намира, че законосъобразно административнонаказващият орган е определил размера на наложеното наказание и правната квалификация по чл. 108, ал. 1 от КЗ при установена повторност на извършеното нарушение едва с наказателното постановление не съставлява съществено процесуално нарушение.

Настоящата инстанция споделя изцяло и изводите на въззивния съд, че случаят не е маловажен по чл. 28 ЗАНН. Маловажен случай на административно нарушение е този, при който извършеното нарушение с оглед липсата или незначителните вредни последици или с оглед на други обстоятелства представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на административни нарушения от съответния вид. Този критерий на преценка се прилага за всички нарушения, когато трябва да се реши въпросът дали случаят е маловажен или не. В конкретния случай неизпълнението на задължението разкрива реална обществена опасност, като се имат предвид характерът на засегнатите обществени отношения, свързани с гарантиране и своевременно удовлетворяване на вземания на увредени лица, и обстоятелството, че произнасянето на жалбоподателя е осъществено шест месеца след регламентирания срок и то едва след намесата на контролната администрация. Поради това настоящата съдебна инстанция приема, че случаят не е маловажен по смисъла на чл. 28 от ЗАНН. Видно от приложеното по делото пред районния съд наказателно постановление, касаторът е повторно санкциониран за същото нарушение /издадено по-рано НП № Р-10-501/29.06.2017 г., влязло в сила на 13.12.2017 г./, което сочи на трайно установена незаконосъобразна практика от страна на ЗД „БУЛ ИНС“ АД да не спазва законоустановените срокове, гарантиращи заведените застрахователни претенции и правата на увредените лица.

Неоснователни са и възраженията на касатора, че наложеното наказание не съответства на целите на административното наказание, посочени в чл. 12 от ЗАНН. Разпоредбата на чл. 108, ал. 1 от КЗ е правилно приложена във връзка с § 1, т. 51 от ДР на КЗ. Освен това, в конкретния случай се касае за „повторност“, а не за инцидентност на неизпълнение на задължение. Наложено наказание напълно съответства на предвиденото в закона, както и на характера и конкретната тежест на извършеното нарушение.

Неоснователно е и възражението на жалбоподателя, че не е налице повторност на извършеното нарушение, тъй като в оспорваното НП се релевират твърдения за предходно нарушение по смисъла на чл. 107 от КЗ /отм./. Това е така, тъй като в процесното НП липсват сочените в жалбата твърдения за извършено от дружеството

предходно нарушение по чл. 107 от КЗ /отм./. Напротив, на стр. 3 от процесното НП са изложени доводи за извършено от жалбоподателя предходно и същото по вид административно нарушение, тоест неизпълнение на задължението по чл. 108, ал. 1 от КЗ.

С оглед изложеното, като е потвърдил издаденото НП, районният съд е постановил правилно и законосъобразно решение, което следва да се остави в сила. Не се установиха касационни основания за неговата отмяна.

При този изход на спора и при направеното своевременно искане на ответника на основание чл. 63д от ЗАНН съдът, като взе предвид фактическата и правна сложност на делото, както и обстоятелството, че по същото е проведено едно съдебно заседание, счита, че жалбоподателят следва да бъде осъден да заплати разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 лв., определено съгласно чл. 37, ал. 1 от Закона за правната помощ и чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ.

Водим от горното, съдът:

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение /без номер/ от 22.08.2022 г., постановено по НАХД № 7360/2019 г. по описа на Софийски районен съд, НО, 14-ти състав.

ОСЪЖДА Застрахователно дружество „БУЛ ИНС“ АД, ЕИК:[ЕИК], с адрес: [улица], [населено място] да заплати на Комисията за финансов надзор разноски по делото в размер на 80 /осемдесет/ лева.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.